

„Kto czyta książki, żyje podwójnie”
Umberto Eco

**PROGRAM WSPIERAJĄCY
UPOWSZECHNIANIE CZYTELNICTWA
WŚRÓD MŁODZIEŻY
ZESPOŁU SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH
W STRZELINIE**

PODSTAWA PRAWNA:

- I. Ustawa o bibliotekach z dnia 27.06.1997 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 642, art. 22 ust. 1)
- II. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 2156, art. 35 ust. 2 pkt 1)

1. WSTĘP

Minister edukacji narodowej co roku, na podstawie przepisów Ustawy o systemie oświaty (art. 35 ust. 2 pkt 1), ustala podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w danym roku szkolnym.

Decyzją MEN w bieżącym roku szkolnym, podobnie jak i w ubiegłym, jednym z podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa jest: **Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.**

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Umiejętnie dobrana książka ma szansę wzmacniać w człowieku to, co najlepsze, stać się ważnym elementem jego samorozwoju.

Pozwala też na wydobycie tego, co najszlachetniejsze z ludzkich możliwości, predyspozycji i zdolności, jeśli trafi w potrzeby odbiorcy.

Program promocji czytelnictwa i biblioteki szkolnej w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Strzelinie powstał w oparciu o badania pracy biblioteki (statystyki czytelnictwa, funkcjonowanie biblioteczek domowych ucznia, zainteresowań czytelniczych użytkowników biblioteki). Program stwarza uczniowi szansę poznawania świata książki i rozwoju zainteresowań czytelniczych. Pozwala bibliotekarzom pracować w taki sposób, aby młodzież czerpała z tej pracy radość, rozwijała wyobraźnię i aktywność, zyskiwała umiejętność uczenia się poprzez samodzielne wyszukiwanie potrzebnych informacji.

Podczas realizacji programu należy zwrócić szczególną uwagę na:

1. Minimalny przekaz wiedzy teoretycznej, położenie nacisku na nabywanie umiejętności pracy z książką, czasopiśmie czy innym źródłem informacji;
2. Różnorodne formy propagowania książki i czytelnictwa;
3. Odchodzenie od metod słownych na rzecz maksymalnego wykorzystania technik poglądowych;
4. Zachęcanie do korzystania z biblioteki przy założeniu, że zabawa też jest nauką;
5. Używanie prawidłowej terminologii pojęć związanych z biblioteką w sposób zrozumiały dla czytelników.

Opracowany program zawiera wszystkie niezbędne elementy:

- ogólne i szczegółowe cele kształcenia;
- treści i działania edukacyjne;
- przewidywane osiągnięcia;
- ewaluację.

3. CELE PROGRAMU

Wszystkie przewidziane w programie działania biblioteki podporządkowane są następującym celom ogólnym:

- wzrost zainteresowania uczniów i nauczycieli zbiorami biblioteki szkolnej;
- kształtowanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji oraz zbiorów różnych bibliotek (szkolnej, publicznej, pedagogicznej);
- upowszechnianie czytelnictwa i rozwijanie kompetencji czytelniczych;
- zmniejszenie liczby nieaktywnych czytelników
- wspomaganie nauczycieli w ich pracy wychowawczej i opiekuńczej;

- wyrabianie nawyku czynnego uczestnictwa w przedsięwzięciach biblioteki;
- kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego, historycznego, regionalnego.

Cele te przekładają się na cele szczegółowe:

- uczeń zna zasoby biblioteki szkolnej;
- użytkownicy biblioteki korzystają z niej chętnie i częściej niż dotychczas;
- uczeń na bieżąco poznaje zakupione pozycje, nowości wydawnicze poprzez „Kącik nowości”;
- uczniowie poznają konkretne pozycje, książki, lektury, zagadnienia biblioteczne w wyniku realizacji zagadnień edukacji czytelniczej i medialnej;
- biorą udział w różnych formach pracy biblioteki: konkursach, imprezach;
- uczniowie rozwijają aktywność i ciekawość związaną ze światem książki;
- użytkownicy biblioteki wykazują postawę poszanowania ksiązek i księgozbioru;
- współorganizują różne przedsięwzięcia biblioteczne i czują odpowiedzialność za ich realizację;
- uczniowie potrafią współpracować w grupie.

4. TREŚCI EDUKACJI CZYTELNICZEJ

1. Biblioteka szkolna i jej zbiory.
2. Biblioteki i instytucje kultury w regionie.
3. Katalogi biblioteczne i zasady korzystania z nich.
4. Prezentacja nowości czytelniczych.
5. Warsztat pracy umysłowej ucznia i jego rola w samokształceniu.
6. Znaczenie książki, multimediiów, Internetu w rozwoju cywilizacji i kultury.

7. Typy wydawnictw gromadzonych w bibliotece.
8. Rynek książki i działalność wydawnicza. Formy nabywania książek.
9. Świat współczesnej książki i prasy.
- 10 Rola czytania w życiu człowieka.
11. Motywy czytania.
12. Bibliografia i jej rodzaje, opis bibliograficzny.

5. FORMY I METODY PRACY

- zajęcia w bibliotece;
- pogadanki;
- konkursy czytelnicze, plastyczne, literackie np. Konkurs plastyczny „Namaluj sobie książkę”, Konkurs frazeologiczny, Konkurs o bohaterach literackich, Konkurs dla gimnazjalistów „Z lekturą jest mi po drodze”, Konkurs literacki „Dokończ opowiadanie”, Konkurs na hasło lub wiersz promujący bibliotekę, Konkurs pięknego czytania, Konkurs na komiks itp.
- wycieczki do innych bibliotek i instytucji kulturalnych (lekcje dla klas I w Bibliotece Pedagogicznej);
- spotkania z ciekawymi ludźmi ;
- akcje czytelnicze np. „Randka w ciemno z książką”, „Dzień głośnego czytania”, „Wymieńmy się książkami – Bookcrossing. I ty możesz uwalniać książki”, Plakat „Warto mnie przeczytać”-wpisywanie tytułów ulubionych książek, „Jesienne liście” ze słowem *Książka* w różnych językach – odgadywanie w jakim języku, „Szpital chorych książek” – naprawa książek uszkodzonych, zniszczonych, Tydzień Książki i Praw Autorskich – zbiórka książek dla biblioteki;
- imprezy czytelnicze np. Święto biblioteki, Wędrowki po Polsce z Poezją – impreza czytelnicza dla przedszkolaków, Galeria talentów w bibliotece, Dzień z komiksem, Udział w Festiwalu Nauki –quiz wiedzy o bibliotece, szkole, mieście;
- wystawy okolicznościowe i prac konkursowych np. Wystawa „Białe kruki w naszej bibliotece”, „Znani w karykaturze”-sylwetki znanych poetów i pisarzy. Odgadywanie ich nazwisk

- i imion;
- Wykorzystywanie TIK w zachęcaniu do czytania;
- Informowanie o nowych pojęciach (bookcrossing, street art., mural);
- Przyznanie tytułu : Czytelnik Roku LO i GD;
- uzupełnianie księgozbioru biblioteki poprzez zakupy nowości (w miarę możliwości).

6. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA

- uczeń częściej odwiedza bibliotekę szkolną;
- zna księgozbiór biblioteki i zasady korzystania;
- odczuwa potrzebę korzystania z bibliotek pozaszkolnych;
- posiada umiejętność posługiwania się katalogami i samodzielnego wyszukiwania informacji;
- rozwija swoje zainteresowania, zaspokaja swoje potrzeby emocjonalne i poznawcze;
- jest kreatywny, myśli twórczo;
- jest zmotywowany do nauki i sięgania po książkę;
- uczeń interesuje się nowościami wydawniczymi;
- chętnie uczestniczy w różnych przedsięwzięciach bibliotecznych i czuje odpowiedzialność za ich realizację;
- potrafi sporządzić bibliografię załącznikową do własnych opracowań na dany temat;
- wykazuje znajomość największych polskich wydawnictw;
- posiada umiejętność tworzenia własnego warsztatu pracy umysłowej oraz organizowania czasu wolnego;
- posiada nawyk odwiedzania księgarni, gromadzenia własnego księgozbioru;
- szanuje książki jako dobra kultury;
- wykazuje większe zainteresowanie zbiorami multimedialnymi biblioteki;
- potrafi wykorzystać narzędzia TIK;
- doskonali umiejętność komunikacji;

- wykorzystuje strony internetowe do tworzenia książek np. www.storyjumper.com, www.toondoo.com www.toonytool.com oraz aplikacje Gloster, Linoit itp.;
- potrafi zachować odpowiednie proporcje czasu przeznaczonego na czytanie i korzystanie z innych mediów.

7. EWALUACJA

Aby przekonać się, czy cele wychowawcze i edukacyjne zostały zrealizowane, a uczniowie opanowali wymagane umiejętności i poszerzyli swoją wiedzę konieczne jest przeprowadzenie ewaluacji. W wyniku tego procesu otrzymamy niezbędne informacje do oceny wartości merytorycznej i metodycznej programu i wskazówki do jego modyfikacji.

Ewaluacja ta zostanie przeprowadzona 2 razy w ciągu roku (koniec I i II semestru) poprzez ankiety skierowane do uczniów i nauczycieli.

8. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Harmonogram działań mających na celu upowszechnianie czytelnictwa w ZSO w Strzelinie stanowi załącznik nr 1 do programu.

Opracowały:

Krystyna Kasowska, Magdalena Mróz-Pacia

